

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspeditelja v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v ponedeljek 27. maja 1895.

Letnik XXIII.

Cerkveno-politične postavne se vsiljujejo tudi Hrvatom.

Kako predrzni so židovski in drugi liberalci, vidi se iz najnovjših dogodkov na Ogerskem. Vsi liberalni časopisi trobijo v en rog, da je civilna ženitba največja pridobitev moderne države, in da je treba vse sile napeti, da se ta postava na vsak način čim prej uvede. Ali spodletelo je liberalcem že v drugič, pa se nadjamo, da jim bode tudi v tretjič, kajti velikaška zbornica bode gotovo ostala verna svojim krščanskim načelom. Pa kako skrbni so tudi ti liberalci! Civilna ženitba ni še postala na Ogerskem zakon, in že skrbe ti prijatelji in usrečevalci (!) hrvatskega naroda za to, kako bi se uvela ta postava tudi na Hrvatskem. „Pester Loyd“, ta židovsko-liberalni časopis, ki nima za Hrvate nikdar dobrih besedij, je zdaj tako skrben za nas, da zagovarja to postavu kot neobhodno potrebno in koristno za hrvatsko kraljevino, kajti ni prav, da imajo narodi pod eno in tisto krono različne postavne, a v tem slučaju pa še posebno ne, ker je občenje med Ogersko in Hrvatsko v novjšem času postalo tako občeno, da je potreba enake postavne za celo državo očitna. S tem se je odkril lažiliberalci v popolnem svetlu, kajti on hoče vsiliti to postavu našem narodu, če tudi dobro vé, da je Hrvatska za bogočastje in uk autonomna. Mažari dobro vedo, kako je ta nova postavna na Ogerskem omražena, in če se tudi uvede, je gotova stvar, da se je velik del prebivalstva ne bode držal, marveč da bode prehajal v Hrvatsko, kjer se bode lahko venčal cerkveno brez vseh zaprek. To bi se moralo pa po mnenju zagrizenih liberalcev zabraniti. Ali kako? Hrvate je treba prisiliti, da sprejmo to postavu tudi v hrvatskem saboru. In glej, že spodbujajo hrvatskega bana na ta posel ter celo prerokujejo, da bode ta postavna v hrvatskem saboru brez vsakih težav vsprejeta, kajti večina bode gotovo glasovala po želji bana, a duhovščini se naj samo obljubi, da pri tej spremembi ne bode zgubila nič od svojih dosedanjih dohodkov in potem ne bode tudi od te strani nobenih zaprek. V tej zadnji opazki vidi se najostudnejše sredstvo židovskih liberalcev, ki po svoji naravi sodijo tako odlični stan, kakor je naša duhovščina, katera se gotovo ne bode dala pridobiti za nove postavne z nobenim sredstvom, a najmanje s koristoljubnim. Mažari se pa tudi jako motijo, če mislijo, da bode naš sabor to postavu na njihovo željo brez vsakih zaprek sprejel. Ne samo 15 duhovnov, ki sede v saboru, nego tudi večina drugih poslancev bode glasovalo proti njej, kajti vsak poslanec dobro vé, kaj ga čaka, ko bi tudi v tej zadevi glasoval proti narodu. Res je, da prodre ban, kot vodja narodne stranke, z vsako postavu v našem saboru, in po tem sodijo v Budimpešti, da bode mogel to izvesti tudi v tem slučaju. Ali nam se zdi prav neverjetno, da bi ban v sedanjih okolnostih sploh hotel s to postavu stopiti pred sabor hrvatski. Ban je sicer v ogerskej velikaški zbornici glasoval za novo postavu, ali ne v celem obsegu. Ko se je glasovalo o prestopu iz krščanske vere na židovsko, ni bilo bana v zbornici. Iz tega sklepamo, da tudi on ni za vso postavu, kakor jo želi imeti odobreno ministerstvo ogersko. Z druge strani pa pozna ban hrvatski prav dobro odnošaje na Hrvatskem ter

dobro vé, da za zdaj ne more biti govora o tej postavu v hrvatskem saboru.

Zatega del tudi trdi časopis „Drau“, katera pri-nese večkrat kak glas iz hrvatskih vladinih krogov, da se zdaj sploh ne misli o kakšni spremembi cerkvenih postav na Hrvatskem, kakor to Mažari žele, pač pa bi bilo potrebno, da se duhovne sodnije glede ženitbenih zadev predajo posvetnim sodnikom. Zakaj to omenjeni čas opis zahteva, ni navel nobenega vzroka, ker ga ne more najti; hotel je samo nekaj povedati, kar pa brž ko ne sam ne razumi, ali pa je hotel s tem pokazati, da je tudi on za civilni zakon, ali za zdaj se ne da s tem pri nas nič opravi-ti, vendar pa bi dobro bilo, da se duhovnej oblasti vzame oblast in vpliv v tej zadevi. Treba vediti, da je tudi omenjeni časopis židovsko liberalne klike. Čudimo se, da se naši liberalci toliko zanimajo za vprašanja, ki morejo biti našem narodu le škodljiva, ne najdejo pa nikdar priložnosti, da bi zahtevali, da se odstranijo vse za naš narod škodljive uredbe, bodisi že v duševnem ali gmotnem pogledu. Tako ravnanje najbolj obsoja vse laži liberalce in po teh njihovih delih jih tudi najbolje poznamo.

Po potresu.

Cenitev po potresu poškodovanih poslopij je sedaj do malega končana in presega cenjena škoda vse prejšnje mnenje. Državna poslopja se niso cenila in na barju se cenitev še nadaljuje. Škoda pri ljubljanskih zasebnih hišah znaša 2.704.100 gld., mestnih poslopjih 34.000 gld., deželnih poslopjih 226.000 gld. in pri cerkvah, samostanih in župniščih 174.000 gld. Podreti se mora 145, t. j. 10-3% vseh ljubljanskih poslopij.

Škoda na deželi cenila se je sledeče: cerkve 470.000 gld., šole 44.000 gld. in zasebna poslopja 3¼ milijonov gld.

Razdelitev v oblek, ki so došle tukajšnjemu pomnozemu odboru, se je vršila včeraj dopoldne v velikej dvorani „Tonhalle“ pod vodstvom gospe baronice Hein.

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XIV. izkaz.

Gg. Fran Kotnik v Roveredi, 20 gld.; Gutenberghaus, bratje Geel na Dunaju, 10 gld.; hranilnica v Novigradiški, 100 gld.; Konrad Wilkens v Harburgu, 10 mark 5 bel. = 5 gld. 99 kr.; Ernest Müller v Kemnici, 5 mark = 2 gld. 98 kr.; R. Löw v Frankenthalu 5 mark = 2 gld. 98 kr.; Alf. Sido v Pforzheimu 3 marke = 1 gld. 79 kr.; H. Tschang v Abensbergu, 13 mark 50 bel. = 8 gld. 04 kr.; Avgust Winter v Dresdenu, 2 marki = 1 gld. 19 kr.; Ivan Weibold v Vöcklamarktu, 4 gld.; hranilnica kočevskega mesta 150 gld.; nadaljnja zbirka mesta Kočevje 70 gld.; uredništvo „Prager Abendblatt“ v Pragi, 4 gld.; mehanična tvornica C. Rütija v Zurichu, 60 gld.; Pavel Boulland v Parizu 20 frankov = 9 gld. 67 kr.; občinski urad v Albrechtsdorf, 5 gld.; Mih. Pfurtscheller v Tulpmesu, 5 gld.; oskrbovalni svet steyerthalske železnice v Steyru, 10 gld.; F. A. Wolf in sinovi na Dunaju, 10 gld.; Fr. Zemánek, Velká Bystrice, 20 gld.; Okresni vybor v Nem. Brodu, 100 gld.; po ravnateljstvu S. Riegerju: ilirska rudokopna družba

100 gld.; gospodarsko društvo v St. Anathalu, 25 gld.; sluge živosrebrnega rudokopa v St. Ani, 25 gld.; Ljudevit Franz in sinovi: Styria, parni mlin v Mariboru, 100 gld.; Filip Grünhut in sinovi v Vel. Kaniži, 25 gld.; F. Bruikhoff v Dortmundu, 12 gld.; A. Fischer v Monakovem, 18 mark 5 bel. = 10 gld. 76 kr.; prva likanska hranilnica v Gospiču, 25 gld.; Bender & Comp. v Kaiserlautern, 10 mark = 5 gld. 96 kr.; Bensdorp & Comp. v Amsterdamu, 25 gld.; Josip Lorenzo tukaj 25 gld.; Bogdan Wenzel v Češki Kamnici, 10 gld.; Francesco Riedegger v Milanu, 20 lir = 9 gld. 26 kr.; bratje Wurdinger v Saazu, 50 gld.; C. Schmiedwindt v Neuenrode, 10 mark = 5 gld. 96 kr.; Bruck & Engelsmann v Brnu, 20 gld.; hranilnica mesta Biala 50 gld.; Ad. Hussel in sin v Prosnici, 54 gld.; F. Sch. zahodni kolodvor na Dunaju, 2 gld.; C. & A. Winbeim na Dunaju, 20 gld.; bratje Rösler v Tiefenbachu, 5 gld.; okrajni odbor v Falkenavi 50 gld.; mestni urad v Gabloncu 175 gld.; Keyser & Comp. v Zurichu, 20 gld.; občini urad mestys Quval 10 gld.; spošitelna slavkova v Austerlitz 25 gld.; rudeči križ v Valpa 100 gld.; Gustav Pajer v Podravi 5 gld.; E. Haubold v Kemnici 3 marke = 1 gld. 79 kr.; dr. Böcker, odvetašk v Göttingen, 3 marke = 1 gld. 79 kr.; švarevaldsko bančno društvo v Tribergu 10 mark = 5 gld. 96 kr., baron pl. Hayn v Uhenfeldu 20 mark = 11 gld. 92 kr.; J. G. Schilling v Beberstedtu 1 marko = 59 kr.; hranilnica v Schleiningu 5 gld.; Ign. Kuhn v Brnu po Iv. Grobelniku 10 gld., M. Schoch & Co. na Dunaju po c. kr. priv. predilnici tukaj 50 gld.; občinski urad Zerlach 80 gld. 15 kr.; mestiská rada kral. horniho mesta Příbrami 100 gld.; prestavenstvo obce Hroznová Lhota 15 gld.; S. Unterer v Fügenu 31 gld.; C. M. v Celovcu 3 gld.; ravnateljstvo tešenske hranilnice 50 gld.; hranilnica v Schönlindeinu 100 gld.; ravnateljstvo misteške hranilnice v Misteku 25 gld.; zbirka občinskega urada kral. v. m. mesta Vysokeho Myta 607 gld. 38 kr.; hranilno in posojilno društvo v Budišinu 10 gld.; Mesto a spošitelna Dačice 144 gld.; občinsko predstojništvo v Wolfsegg 50 gld.; hranilnica mesta Eggenburg 100 gld.; Schafhirt v Brnu 1 gld.; Hettmer v Brnu 1 gld.; cukrovar akcijske společnosti v Přelouči 5 gld.; Emil Friedländer v Briegu 5 mark = 2 gld. 98 kr.; C. Weiss v Karlsruhe 10 mark = 5 gld. 96 kr.; pravni svetnik Alster v Casselu 10 mark = 5 gld. 96 kr.; S. Hartogensis, glavni konzul Nizozemskega v Mannheimu 20 mark = 11 gld. 92 kr.; Fred. Huth & Co. v Londonu 100 gld., skupaj 3141 gld. 98 kr., a že izkazano svoto 45.116 gld. 4 kr., skupna svota 48.258 gld. 3 kr.

Iz Bele Cerkve: Danes 24. t. m. je bil pri nas okolu ¼7. uro dop. par sekund trajajoč tako močan potres, da je, ko sem pri cerkvi stal, opeka žvenketala na cerkveni strehi.

Po volitvah v Istri.

(Izv. dopis.)

Volilni viharji so se polegali, le tu in tam doide še kak malen piš iz italijanskega grla. Italijanaši so porabili mnogo podplatov, mnogo denarja in mnogo Brent vina — pa vse zastonj. „Il giovine pensiero“ je dvignil svoj glas kolikor mogoče visoko — a za-

5 4 45 m. M. M. B. B.

gld. 58 kr., ostalo 32.577 gld. 93 kr. Posojil se je dalo 10.159 gld., vrnilo 3065 gld., ostalo 32.620 gld. 17 kr. Upravnih stroškov je bilo 58 gld. 93 kr., čistega dobička 177 gld. 40 kr.; rezervni fond je narasel na 397 gld. 17 kr.

(Slov. posojilnica pri Dev. Mar. na Jezeru na Koroškem) je imela lani 69901 gld. 90 $\frac{1}{2}$ kr. den. prometa. Deležev je 1136 gld. hran. vlog 56.249 gld. 38 kr., rezervnega zaklada 1222 gld. 3 kr., čistega dobička 55 gld. 89 kr., posojil 48.898 gld. 93 kr. Udov je 229.

Telegrami.

Dunaj, 27. maja. V državnem zboru je ministerski predsednik knez Windischgraetz odgovoril na interpelacijo posl. Eksnerja glede pridig župnika Decker-ta, katerim so židovski listi očitali, da hujskajo proti židom. Ministerski predsednik je pojasnil, da je vsled ovadbe takoj še pred interpelacijo pričelo državno pravdnštvo poizvedovati, kaj je na tej stvari. Do sedaj ne more o tem ničesar izjaviti, dokler ne izreče sodišče svojega mnenja. Vlada zelo obžaluje, ko bi se iz svetega mesta ali od drugod čule besede naperjene zoper posamezne družbene dele. Škofjski ordinarijat je izjavil delovati na to, da se bo vsemu izogibalo, kar bi motilo mir ali bi hujskalo proti posameznim vrstam prebivalcev.

Dunaj, 27. maja. Pododsek za volilno preosnovo je imel danes sejo, pri kateri sta bila navzoča ministerski predsednik in minister notranjih zadev. Poročevalec Rutovski je predložil dovršeni načrt za volilno preosnovo.

Rim, 27. maja. Izmed 508 volitev je dosedaj znanih 502. Po neuradnem računu je izvoljenih 321 vladnih, 148 opozicijskih kandidatov in 16 divjakov. Ožjih volitev bo treba 17. Voljeni so vsi ministri. Crispi je voljen na devetih krajih. Tudi vodje opozicije, med njimi Giolitti, so izvoljeni. Posebnih neredov pri volitvah ni bilo.

Umrli so:

- 24. maja. Elizabeta Šreiner, pasarjeva vdova, 88 let Sv. Petra cesta 27, ostarelost.
 - 25. maja. Marija Eržen, delavčeva žena, 55 let, Kravja dolina 2, plućnica.
 - 26. maja. Ivan Ravnikar, krčmarja sin, 15 dni, Rimska cesta 5, črevesni katar.
- V bolnišnici:**
- 23. maja. Anton Petrič, sprevodnik, 39 let, atrophia cerel. Jakob Prek, gostač, 73 let, marasmus senilis.
 - 24. maja. Ivana Pečnik, delavčeva žena, 37 let, jetika. V vojaški bolnišnici.
 - 23. maja. Jožef Bauer, prostak v 27. pešpolku, vnetica možganske mrene.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
25	7. u. zjut.	734.5	11.8	sl. svzh.	oblačno	15.7
	2. u. pop.	733.7	15.6	sl. zapad	"	dež
	9. u. zveč.	724.8	14.4	sl. jzapad	del. oblač.	
26	7. u. zjut.	736.4	11.2	sl. zap.	del. oblač	
	2. u. pop.	736.6	19.8	"	jasno	0.00
	9. u. zveč.	737.7	15.4	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 13.9° in 15.5°, oziroma za 1.9 in 0.4° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Martina Šege iz Littije (terjatev 174 gld. 35 kr.) posestvo (10.330 gld.) s pritlikinami (122 gld. 50 kr.) in zemljiščem (660 gld.) dne 26. junija in 26. julija v Littiji.

Antona Korinška iz Sele posestvo (1440 gld.) dne 28. junija in 3. avgusta na Brdu.
 Jak. Kovačiča iz Ponikve posestvo (1753 gld.) dne 10. junija in 10. julija v Ložu.
 Jak. Mohorčiča iz Goš (terjatev 472 gld.) zemljišča (1967 gld.) dne 17. junija in 1. julija v Vipavi.
 Matije Kolarja iz Praprot zemljišče (516 gld.) dne 7. junija in 10. julija v Črnomlju.
 Uršule Kremžar iz Cerovice (radi 400 gld.) posestvo (5009 gld.) dne 26. junija in 26. julija v Littiji.
 Jos. Kikla iz Hohenberga zemljišče (660 gld.) dne 5. jun. in 10. julija v Kočevju.
 Jož. Jakopina iz Raven posestvo (2286 gld. 75 kr.) dne 8. julija in 7. avgusta v Ložu.
 Ant. Knafelca iz Korinča (terjatev 195 gld.) posestvo (2900 gld.) s pritlikinami (150 gld.) dne 21. junija in 22. jul. v Ilir. Bistrici.
 Venc. Padarja iz Ganjš (terjatev 784 gld.) posestvo (3135 gld.) dne 22. junija in 24. julija v Ljubljani.
 Mihe Vrha iz Dol. Zemona (terjatev 174 gld.) posestvo (2110 gld. in 2400 gld.) s pritlikinami (300 gld.) dne 7. jun. in 8. julija v Ilir. Bistrici.
 Fr. Berganta iz Krtine (terjatev 600 gld.) posestvo (3957 gld.) dne 6. jul. in 10. avgusta na Brdu.
 Jak. Kovača z Brezovice (terjatev 50 gld.) posestvo (3370 gld.) dne 3. avgusta in 4. sept. v Ljubljani.
 Jan. Matjana iz Lok zemljišča (3645 gld. in 100 gld.) s pritlikino (20 gld.) dne 1. junija in 2. julija v Kamniku.
 Ant. Flerina iz Vrhpolja zemljišča (3200 gld., 50 gld. in 50 gld.) dne 1. junija in 2. julija v Kamniku.

Gospodarskega opravnika

sprejme v službo podpisano vodstvo. Kdor ni kako nižjo kmetijsko šolo z dobrim uspehom dovršil, naj se ne oglaš. Nekdanji učenci deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu ali sedanje vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu imajo prednost. Letna mezda znaša 360 gld., namestek za kurjavo 20 gld. Prosto je stanovanje, prosta svečava (petrolej) in užitek majhnega zelenjadnega vrta. — Nastop službe je dne 1. avgusta t. l.

Prošnje je poslati do 15. junija t. l. podpisnemu vodstvu.

Vodstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu,
 dne 24. maja 1895. 353 3—1

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, skazenem želodcu, pomankanju slasti do jedij.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri 569 28

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
 lekarnarju v Ljubljani.
 Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII. Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III. Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Razglas.

Od danes nadalje nastanjeni so vsi bolniki zopet v ~~stari~~ **deželni bolnici** in sicer na vrtu v barakah, ter se tedaj v bolnico za silo za sv. Kristofom nobeden bolnik več ne sprejme.

Vodstvo deželnih dobrotelčnih zavodov
 v Ljubljani, dne 21. maja 1895.

Dunajska borza.

Dne 27. maja.		Dne 25. maja.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 40 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " —
Skupni državni dolg v srebru	101 " 40 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 " — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 50 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " — "	Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " — "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 55 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 65 "	Salmove srečke, 40 gld.	71 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 30 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	149 " 25 "	St. Genois srečke, 40 gld.	73 " — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 15 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131 " 25 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1077 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 " 25 "	Ljubljanske srečke	23 " 60 "
Kreditne delnice, 160 gld.	398 " — "	Posojilo goriskega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171 " 25 "
London vista	121 " 95 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3640 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 55 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	556 " — "
20 mark	11 " 91 "	Prijoritne obveznice državne železnice	224 " — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 " 75 "
30 frankov (napoleonodor)	9 " 86 $\frac{1}{2}$ "	" južne železnice 3%	170 " 80 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	50 " — "
Italijanski bankovci	46 " 07 $\frac{1}{2}$ "	" južne železnice 5%	133 " — "	Montanska družba avstr. plan.	58 " 20 "
C. kr. cekini	5 " 72 "	" dolenskih železnice 4%	99 " — "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " — "
				Papirnih rubljev 100	132 " 87 "

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri zrebanih, pri izzrebanju najmanjšega dobitka.
 Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosegga kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.